

Syawal:

Lahir dan Wafat Imam Al- Bukhari

PENGENALAN

Nama sebenar beliau adalah Muhammad bin Ismail bin Ibrahim bin al-Ju'fiy al-Bukhari. Al-Bukhari adalah nisbah kepada tempat kelahiran beliau iaitu Bukhara yang terletak di Khurasan.

Bukhara merupakan sebuah bandar lama, luas dan cantik.

Kunyah beliau adalah Abu Abdillah dan beliau terkenal dengan gelaran imam ahli hadith atau amir al-Mu'minin dalam hadith.

Beliau lahir pada 194 Hijrah di bandar Bukhara.

PENGENALAN

Imam al-Bukhari merupakan seorang anak yatim apabila ayahnya Ismail telah meninggal dunia ketika usia beliau masih kecil. Disebabkan itu, ibunya mengambil peranan dalam mendidik dan membesarkan imam al-Bukhari. Imam al-Bukhari sejak kecil lagi sudah cenderung untuk menghafaz hadith-hadith nabi SAW dan juga mempelajari ilmu-ilmu agama yang lain. Ini kerana, keluarganya merupakan sebuah keluarga yang amat menitikberatkan ilmu pengetahuan sebagaimana ayahnya merupakan seorang yang terkenal dengan keilmuannya.

PENGENALAN

Imam al-Bukhari merupakan seorang yang rajin menghadiri majlis-majlis atau halaqah-halaqah ilmu. Ketokohan imam al-Bukhari dalam bidang hadith sudah menonjol sejak beliau masih kecil lagi apabila kisah beliau menegur seorang guru yang ahli hadith ketika guru tersebut sedang menyampaikan pengajian. Guru tersebut adalah al-Allamah al-Dakhili, di mana beliau tersalah dalam meriwayatkan sanad hadith. Dikatakan usia imam al-Bukhari pada ketika itu adalah 11 tahun.

GURU-GURU IMAM AL-BUKHARI

- Ali bin al-Madini
- Ahmad bin Hanbal
- Yahya bin Ma'in
- Ishak bin Rahawaih
- Qutaibah bin Sa'id

MURID-MURID IMAM AL-BUKHARI

- Imam al-Tirmizi
- Imam al-Nasa'ie
- Imam Muslim
- Imam Ibn Khuzaimah
- Abu Zur'ah al-Razi
- Abu Hatim al-Razi

UJIAN KEPADA IMAM AL-BUKHARI

Kisah ujian yang dilakukan oleh ulama hadith di Baghdad kepada imam al-Bukhari ini sangat masyhur dan diceritakan di dalam karya-karya yang menceritakan berkaitan sirah atau sejarah kehidupan beliau, contohnya di dalam kitab Sirah Imam al-Bukhari oleh Syeikh Abdul Salam al-Mubarakfuri atau di dalam kitab Imam al-Bukhari Imam al-Huffaz dan al-Muhaddithin oleh Dr. Taqiyuddin al-Nadwi.

Apabila para ulama hadith di Baghdad mendapat berita akan kehadiran imam al-Bukhari di Baghdad, maka mereka telah merancang satu ujian bagi menguji tahap hafazan, keilmuan dan kecerdikan beliau. Para ulama ini telah mengumpul seratus buah hadith yang telah ditukar sanad dan matannya antara satu sama lain. Kemudian hadith-hadith tersebut diberikan kepada sepuluh orang bagi membacanya kepada imam al-Bukhari.

UJIAN KEPADA IMAM AL-BUKHARI

Setiap orang akan membaca sepuluh buah hadith di hadapan imam al-Bukhari setelah itu akan bertanya imam al-Bukhari berkaitan hadith tersebut. Apabila ditanya, imam al-Bukhari memberi jawapan yang sama bagi sepuluh orang yang bertanya itu dengan mengatakan “aku tidak tahu”. Mendengar jawapan imam al-Bukhari itu membuatkan hadirin tertanya-tanya akan kepandaian dan tahap hafazan imam al-Bukhari.

Tambahan pula, majlis itu dihadiri bukan sahaja daripada kalangan penduduk di Baghdad tetapi ia juga dihadiri oleh penduduk dari luar Baghdad juga. Setelah selesai semua pertanyaan, beliau mula membetulkan satu persatu hadith yang diajukan kepada beliau sehingga ke hadith yang seratus dengan matan dan sanadnya yang tepat. Dengan itu, semua hadirin terpegun dan mengakui dengan ketokohan imam al-Bukhari dalam bidang hadith.

SANJUNGAN TERHADAP IMAM AL-BUKHARI

1

Telah berkata Ishak bin Rahawaih rahimahullah:

“Wahai sekalian ashab hadith, lihatlah pada pemuda ini dan tulislah (hadith) daripadanya, sesungguhnya jika dia pada zaman Hasan bin Abi al-Hasan al-Basri sudah tentu manusia berhajat pada ilmu hadith dan fiqhnya”.

SANJUNGAN TERHADAP IMAM AL-BUKHARI

2

Telah berkata Qutaibah bin Sa'id rahimahullah:
“Aku melazimi ahli fiqh, ahli zuhud dan ahli ibadah
tetapi aku tidak pernah melihat orang seperti
Muhammad bin Ismail”.

SANJUNGAN TERHADAP IMAM AL-BUKHARI

3

Telah berkata Imam al-Darimi rahimahullah:
“Aku telah melihat ulama di Haramain, Hijaz, Syam
dan Iraq tetapi aku tidak pernah melihat mereka
semua melainkan Muhammad bin Ismail al-Bukhari
lebih hebat daripada mereka”.

KEWAFATAN IMAM AL-BUKHARI

Beliau meninggal dunia pada malam aidilfiri tahun 256 Hijrah,
setelah hidup selama 62 tahun kurang 13 hari. Telah berkata
Yahya bin Ja'far selepas kematian imam al-Bukhari:

مَوْتُ مُحَمَّدٍ بِنِ إِسْمَاعِيلَ ذَهَابُ الْعِلْمِ

Maksudnya: “Kematian Muhammad bin Ismail bererti perginya
(hilangnya) ilmu”.

KEWAFATAN IMAM AL-BUKHARI

Telah berkata Abdul Quddus bin Abd al-Jabbar al-Samarqandi:

فَسَمِعْتُهُ لَيْلَةً مِنَ اللَّيَالِي وَقَدْ فَرَغَ مِنْ صَلَاةِ اللَّيْلِ ، يَدْعُو وَيَقُولُ فِي دُعَائِهِ :
اللَّهُمَّ إِنَّهُ قَدْ ضَاقَتْ عَلَيَّ الْأَرْضُ بِمَا رَحُبَتْ فَاقْبِضْنِي إِلَيْكَ . قَالَ : فَمَا تَمَّ
الشَّهْرَ حَتَّى قَبِضَهُ اللَّهُ تَعَالَى

Maksudnya: Pada satu malam, aku terdengar beliau (imam al-Bukhari) berdoa setelah selesai solat malam, “Ya Allah dunia telah sempit bagiku, sedangkan ianya luas, maka Kau cabutlah nyawaku wahai Allah”. Tidak sampai sebulan selepas itu, Allah SWT telah memperkenankan doanya.

PENUTUP

Kesimpulannya, tidak disangkal lagi bahawa imam al-Bukhari merupakan seorang tokoh yang telah banyak berjasa dan keilmuan beliau dalam bidang hadith tiada tandingannya. Hal ini dapat dilihat apabila beliau telah berjaya menghasilkan sebuah karya yang cukup hebat dan agung sehinggakan kedudukannya selepas daripada al-Qur'an. Tambahan pula, ijma' umat ini menerima bahawa hadith-hadith di dalam sahih al-Bukhari kesemuanya adalah sahih. Ini menunjukkan keberkatan dan keikhlasan beliau dalam menghasilkan karya ini. Akhirnya, semoga Allah SWT merahmati beliau dan semoga Allah SWT mengurniakan kita kesungguhan dan keikhlasan dalam memartabatkan sunnah Nabi SAW. Amin.

Sumber

<https://muftiwp.gov.my/en/artikel/irsyad-al-hadith/1454-irsyad-al-hadith-siri-ke-128-imam-al-bukhari-dan-sahihnya-2>

Terima Kasih